

**Informatie voor patiënten die
worden overgezet van tamoxifen
(Nolvadex®) naar Arimidex®**

Arimidex®

Uw arts heeft uw medicatie veranderd van tamoxifen (Nolvadex) in Arimidex. In deze brochure staat informatie over de geneesmiddelen tamoxifen en Arimidex; de reden om de medicatie te veranderen en de bijwerkingen die mogelijk kunnen optreden.

De informatie in deze brochure vervangt niet de adviezen van uw behandelend arts of van de bijsluitertekst. Mocht u na het lezen van deze brochure nog vragen hebben dan kunt u deze stellen aan uw arts of verpleegkundige.

Waarom schrijft uw arts u nu Arimidex voor?

Omdat artsen zo veel mogelijk overeenkomstig de laatste wetenschappelijke inzichten behandelen, worden er landelijke richtlijnen gemaakt. Het is waarschijnlijk ruim twee tot drie jaar geleden dat u gestart bent met een behandeling voor borstkanker. Als de tumorcellen gevoelig zijn voor hormonen, heeft uw arts, eventueel als aanvulling op een andere behandeling, gekozen voor een hormonale therapie. Dit betekent dat er medicijnen worden gegeven die de werking of productie van lichaamseigen hormonen afremmen, zodat verdere groei van de tumor of het ontstaan van uitzaaiingen zoveel mogelijk wordt tegengegaan. Voor vrouwen die twee tot drie jaar tamoxifen gebruiken, is de richtlijn veranderd. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat overstappen op Arimidex na twee tot drie jaar tamoxifen gebruik, leidt tot een verdere afname van het risico op ziekte terugkeer in vergelijking tot vijf jaar uitsluitend tamoxifen gebruik.

Hormoonhuishouding

Vanaf de eerste menstruatie produceren de eierstokken de vrouwelijke hormonen oestrogeen en progesteron. Beide hormonen zijn van belang voor de voortplanting; het oestrogeen zorgt er onder meer voor dat het baarmoederslijmvlies gaat groeien op het moment dat er een eicel in de eierstokken tot rijping komt. Hierdoor kan een eventueel bevruchte eicel zich in de baarmoeder nestelen. Het progesteron zorgt ervoor dat er voldoende voedingsstoffen in het baarmoederslijmvlies worden afscheiden. Tijdens de vruchtbare jaren is er veel activiteit in de eierstokken en cir-

culeert er met name veel oestrogeen in het lichaam. Tegen de tijd dat een vrouw de overgang nadert, produceren de eierstokken steeds minder oestrogeen, totdat de aanmaak op een gegeven moment geheel ophoudt. Dit gebeurt als de voorraad eicellen in de eierstokken in aantal en kwaliteit achteruit gaat en er dus geen noodzaak meer is voor de productie van hormonen. Vanaf dat moment is het lichaam echter niet helemaal verstoken van oestrogeen. De bijnieren geven namelijk ook hormonen af, de zogenaamde androgenen, die onder meer in het vetweefsel en het spierweefsel worden omgezet in oestrogenen. Deze omzetting vindt plaats onder invloed van het eiwit 'aromatase'.

Hoe werkt tamoxifen (Nolvadex)?

Zoals gezegd groeit borstkanker vaak onder invloed van het vrouwelijke hormoon oestrogeen. Tamoxifen is een zogenaamd anti-oestrogeen.

Het verdringt lichaamseigen oestrogeen van de hormoonreceptor. Dit heeft tot gevolg dat de groeistimulerende werking van oestrogeen op de tumor wordt tegengegaan, waardoor de tumor niet groeit of zelfs kleiner wordt. Omdat het middel via de bloedbaan wordt vervoerd, komt het niet alleen in de tumor in de borst zelf terecht, maar bereikt het ook andere plaatsen in het lichaam waar zich mogelijk uitzaaiingen bevinden.

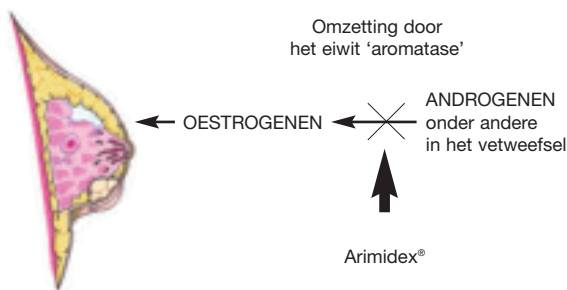
Tamoxifen kan worden voorgeschreven aan patiënten met borstkanker bij wie uitzaaiingen zijn aangetoond, of als aanvullend geneesmiddel direct na de borstoperatie. In het laatste geval is de tumor wel verwijderd door de chirurg, maar is het niet uit te sluiten dat er al uitzaaiingen zijn ontstaan die zo klein zijn dat ze nog niet zijn waar te nemen.

Om groei hiervan te voorkomen, kan tamoxifen worden voorgeschreven.

Hoe werkt Arimidex?

Arimidex behoort tot een groep geneesmiddelen die bekend zijn onder de naam 'aromataseremmers'. Ze worden toegepast bij vrouwen na de overgang. Oestrogenen worden dan onder andere in het vetweefsel geproduceerd onder invloed van het eiwit 'aromatase'. Dit proces kan door aromataseremmers worden

geremd. Door de productie van oestrogenen te verhinderen, voorkomt Arimidex dat de groei van borstkankercellen door deze hormonen wordt bevorderd. Net als tamoxifen wordt Arimidex voorgeschreven als aanvullende behandeling na de operatie en om het groeien van uitzaaiingen tegen te gaan.

Verschillen tussen tamoxifen en Arimidex

Tamoxifen is een geneesmiddel dat de werking van het vrouwelijke hormoon oestrogeen tegengaat. Het gaat competitie aan met het oestrogeen om de binding aan de hormoonreceptor. Bij vrouwen wordt na de overgang onder invloed van het enzym aromatase nog steeds oestrogeen geproduceerd. Arimidex, met de werkzame stof anastrozol, remt de werking van het enzym 'aromatase', waardoor de productie van oestrogenen afneemt. Dit heeft tot gevolg dat de groeistimulerende werking op tumorweefsel of het opnieuw ontstaan van tumorweefsel wordt tegengegaan.

Bijwerkingen van Arimidex

De meeste vrouwen verdragen Arimidex goed. De bijwerkingen zijn over het algemeen mild en verdwijnen na verloop van tijd vanzelf. Wanneer u last krijgt van bijwerkingen is het raadzaam om deze, wanneer dat mogelijk is, eerst enkele dagen tot weken aan te kijken. Vaak verdwijnen de klachten na verloop van tijd weer als uw lichaam zich op de behandeling heeft ingesteld. Bespreek de bijwerkingen die u ondervindt in ieder geval met uw arts of apotheek. Zij kunnen u tips geven over hoe u de hinder die u van bijwerkingen ondervindt kan verminderen. De behandeling hoeft vrijwel nooit te worden gestaakt vanwege bijwerkingen. Bijwerkingen die tijdens het gebruik van Arimidex kunnen optreden zijn onder andere: opvliegers,

uitdunnen van het haar, vaginale droogte, anorexia (verlies van eetlust), misselijkheid, braken, diarree, krachteloosheid, gewrichtspijn of gewrichtsstijfheid, hoofdpijn, slaperigheid, huiduitslag, vaginale bloedingen (meestal in de eerste weken van de behandeling). Wees niet ongerust door deze opsomming van mogelijke bijwerkingen. Het is goed mogelijk dat u geen van deze bijwerkingen ondervindt. Waarschuw uw arts of apotheker indien bij u een vermoedelijke bijwerking optreedt die niet wordt vermeld in deze bijsluiters, of als u een bijwerking als ernstig ervaart. Er zijn vrouwen die denken dat de medicijnen alleen goed werken als er bijwerkingen optreden. Dit is echter niet het geval. Het al of niet hebben van bijwerkingen zegt over het algemeen niets over de werking van het middel.

Tips om met enkele bijwerkingen om te gaan

De meeste bijwerkingen bij gebruik van Arimidex ontstaan door veranderingen in de hormoonhuishouding.

Misselijkheid:

Misselijkheid treedt meestal in het begin van de behandeling op. Na een paar dagen tot weken verdwijnt deze klacht weer.

- Neem Arimidex op een ander tijdstip, bijvoorbeeld tijdens de maaltijd.
- Nuttig meer kleine maaltijden in plaats van enkele grote.
- Nuttig de maaltijden op momenten dat u minder last heeft van de misselijkheid.

Opvliegers:

- Wanneer de opvliegers echt vervelend zijn, is het goed om deze aan uw arts te melden.
- Er zijn middelen waarmee uw arts kan proberen de opvliegers te verhelpen.

Vaginale droogte:

- Wanneer deze klacht hinderlijk is bij het vrijen, kunt u bij drogisterijen een glijmiddel krijgen om dit te verhelpen.
- Wanneer dit niet helpt, kunt u het beste met uw arts of verpleegkundige overleggen wat er verder gedaan kan worden.

Spier en gewrichtsklachten:

- Gun uzelf rust en comfort.

- Probeer goed te blijven eten. Hoe beter u eet, hoe beter uw lichamelijke conditie.
- Ontspanningsoefeningen, meditatie, een warm bad, sauna, yoga en massage.
- Wanneer dit niet voldoende helpt, kunt u het beste met uw arts overleggen wat er verder kan worden gedaan.

Dosering

Arimidex is gemakkelijk in het gebruik. Iedere dag dient u één tablet van één milligram in te nemen met water. U kunt zelf bepalen wat voor u het beste tijdstip is. Vervolgens neemt u dagelijks Arimidex rond deze tijd in.

Belangrijk: Wanneer u een tablet vergeten bent, dient u deze alsnog zo snel mogelijk in te nemen. Wanneer u dit pas merkt als u de volgende tablet wilt innemen, moet u gewoon één tablet innemen. U hoeft dus geen dubbele dosis te nemen.

Kan iedereen Arimidex gebruiken?

Arimidex is niet geschikt voor vrouwen die nog niet in de overgang zijn geweest. Voorzichtigheid is geboden bij vrouwen met ernstige lever- of nierfunctiestoornissen. Uiteraard mag het middel niet worden gebruikt door mensen die overgevoelig zijn voor de stof anastrozol of één van de hulpstoffen.

Beïnvloedt Arimidex het reactievermogen?

Nee, er zijn echter vrouwen die zich door de behandeling wat slap of slaperig voelen. Als u hier ook last van krijgt, kunt u zo lang deze klachten aanhouden beter geen auto besturen of machines bedienen.

Kan Arimidex in combinatie met andere medicijnen worden gebruikt?

Arimidex kan zonder problemen gelijktijdig met de meeste andere geneesmiddelen worden gebruikt. Een uitzondering hierop vormen medicijnen die oestrogeen bevatten, omdat deze de werking van Arimidex kunnen tegengaan.

Overigens is het verstandig om uw behandelend arts altijd op de hoogte te brengen van eventueel ander medicijngebruik.

Hoe moet het middel worden bewaard en tot wanneer is het houdbaar?

Arimidex dient bij kamertemperatuur te worden bewaard (tussen 15°C en 30°C), bij voorkeur op een droge en donkere plaats. Leg de tabletten buiten bereik van kinderen en huisdieren. Het middel is bruikbaar tot de op de verpakking vermelde datum. Op de doordrukstrips staat de datum vermeld achter de letters 'exp'. Bijvoorbeeld 'exp 09/2010' betekent dat het middel tot september 2010 kan worden gebruikt. Breng verouderde medicijnen altijd terug naar de apotheek.

Arimidex en de bijsluiter

Er wordt constant onderzoek gedaan op het gebied van kanker, ook wat betreft het gebruik van Arimidex. Nieuwe inzichten en gegevens zullen altijd in de bijsluiter worden vermeld. Daarom is het belangrijk dat u deze leest, ook als u het middel al langere tijd gebruikt. Op deze manier blijft u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en kunt u, samen met uw arts, voor een zo goed mogelijke behandeling zorgdragen.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u terecht op de internetsite www.astrazeneca.nl.

Indien u na het lezen van deze brochure nog vragen heeft, kunt u deze noteren en met uw arts bespreken.

Artsen en apothekers kunnen meer exemplaren van de brochure bestellen bij:

AstraZeneca BV
Postbus 599
2700 AN Zoetermeer
Tel. (079) 363 22 22
www.astrazeneca.nl

ON-0600-1-05119

Arimidex[®]